МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтв

Затверджено
на засіданні кафедри музикознавства
та хорового мистецтва
факультету культури і мистецтв
(протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

Завідувач кафедри Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус

з

«Навчальної практики в дитячому хорі»,

що викладається в межах ОПП **Хорове диригування**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів

зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2024

Назва курсу	**Навчальна практика в дитячому хорі**
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культури і мистецтв, 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	ФЕРЕНДОВИЧ Мар'яна Василівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	maryana.ferendovych@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди, 15.30-16.00 год. (вул. Валова, 18, ауд. 30) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/navchalna-praktyka-v-dytiachomu-khori-025-op-khorove-dyryhuvannia
Інформація про курс	**Навчальна практика в дитячому хорі** передбачена для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 025 Музичне мистецтво освітньої програми «Хорове диригування», що проводиться в **III** семестрі без відриву від навчання, **2** тижні, **90** год. в обсязі **3** кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	**Навчальна практика в дитячому хорі** є обов'язковою для здобуття рівня бакалавра зі спеціальності 025 Музичне мистецтво та має на меті набуття студентом практичного досвіду роботи з хором. Вона поглиблює здобуті попередньо знання з дисциплін диригентсько-хорового, психолого-педагогічного, методичного циклів, формує фахові компетентності, необхідні для здійснення диригентської, вокально-хорової та педагогічної діяльності. **Навчальна практика в дитячому хорі** є важливою частиною підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності музиканта-виконавця і педагога.
Мета та цілі курсу	**Мета** проведення навчальної практики в дитячому хорі полягає в тому, щоб бакалаври мали змогу застосувати набуті теоретичні знання безпосередньо у процесі практичної роботи. Основною **ціллю** навчальної практики є виховання керівника хору, педагога, що володіє методикою роботи з дитячим хоровим колективом; закріплення здобутих знань, вмінь і навичок професійно-практичної підготовки; ознайомлення з принципами організації та формами роботи в дитячих аматорських хорах.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література:** 1. Доронюк В. Д., Зваричук Ж.Й. Шкільне хорознавство : навчальний посібник для викладачів і студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ : ПНУ, 2008. 336 с. 2. Єгоров О.М. Теорія і практика роботи з хором. Київ : Музична Україна, 2007. 132 с. 3. Кириленко Я. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2020. 108 с. 4. Козяр Н. Співає «Жайвір» : хрестоматія хорового співу. Львів : Край, 2008. 560 с.

5. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ : Музична Україна, 1973. 200 с.
6. Коломоєць О. М. Хорознавство : навч. посібник. Київ : Либідь, 2001. 168 с.
7. Кравцова Н. Є., Пацкань І. В., Шкільнюк Г. М. Теорія та методика роботи з жіночим хоровим колективом : навчально-методичний посібник. Вінниця : ФОП Данилюк В.Г., 2010. 181 с.
8. Мазепа Р. М. Розспівування хорового колективу : методична розробка. Львів : ЛДМА ім. М. В. Лисенка, 2000. 36 с.
9. Мартин З. Сходинками хорової майстерності. Львів : Галицький друкар, 2020. 344 с.
10. Медведик Г., Медведик Ю. Українські композитори – укладачі перших шкільних співаників кінця XIX – першої третини XX століття. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Львів, 2016. Вип. 17. С. 88–104.
11. Немерко А. Композиційні особливості форми та розкриття художнього змісту в хорових творах українських композиторів для дітей. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Вип. 18. Львів, 2017. С. 73–81.
12. Ороновська Л. Динаміка дитячого хорового руху в контексті культурно-мистецького життя України ІІ половини XX століття. *Молодь і ринок*. №10 (93). Дрогобич, 2012. С. 80–87
13. Сбітнєва О. Ф. Хорознавство : методичні рекомендації. Старобільськ : Луганський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2017. 86 с.
14. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навчально-методичний посібник. Київ : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. 140 с.
15. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів : навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ : Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. 191 с.
16. Смирнова Т. А. Хорознавство (історія, теорія, методика) : навчальний посібник. Вид. третє, доповнене. Харків : ХНПУ, «Федорко», 2018. 212 с.
17. Співаймо разом : репертуарний збірник для дитячого або однорідного дівочого хору / упоряд. С. Веселовська. Львів, 2020. 65 с.
18. Співай, Україно: хорові твори (для молодшого складу) / упоряд. М. Кацал. Львів : ЛДЧХК «Дударик», 2008. 100 с.
19. Фільц Б. Світе тихий: твори для дитячого хору. Тернопіль : СМП «АСТОН», 2000. 44 с.
20. Форми та методи самостійної роботи студента над хоровою партитурою : навч.-метод. посіб. для студ. мист. навч. закл. I-IV рівнів акредитації спец. 025 «Музичне мистецтво» / упоряд.: П. Й. Шиманський, В. Є. Гаврилюк, В. А. Тиможинський, В. А. Чепелюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
21. Хорові твори українських композиторів для жіночого та дитячого хору : навчальний репертуарний посібник / упоряд. І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2013. 160 с.
22. Хорознавство з методикою викладання : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / упоряд. Олександр Марач, Валентина Гаврилюк, Василь Мойсіюк, Світлана Панасюк. Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. 102 с.

Додаткова література:

23. Албул О. Вже ідуть колядники. Ужгород : ТВО «ІВА», 2020. 48 с.
24. Антків Ю. Їде святий Миколай. Пісні про святого Миколая для триголосного шкільного хору з фортепіанним супроводом в аранжуванні Юрія Антківа : методичний посібник. Львів : Простір М, 2009. 36 с.
25. Антків Ю. Колядки та щедрівки для однорідного та мішаного хорів. Львів, 2013. 140 с.
26. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: актуалізація звичаєвої традиції. Київ : Український світ, 2002. 440 с.
27. Білик І. Мамина зоря : пісні для дітей. Ужгород : Погінрафцентр «Ліра», 2005. 45 с.
28. Кобільник Л. Сонце, скупане у мисці : вокальні та хорові твори для дітей. Дрогобич : КОЛО, 2008. 61 с.
29. Кузнєцова О. Хорове виховання в контексті розвитку музичної освіти в Україні. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. Київ, 2015. № 12. С. 256–262.
30. Купровська Д. Ангел любові : збірник пісень для дитячих хорів і вокальних ансамблів. Львів, 2008. 38 с.
31. Манько Н. Методичний збірник хорових творів для дитячого хору з репертуару хору «Радуниця» / автор обр. та упоряд. Н. Я. Манько. Львів : ТеРус, 2012. 64 с.
32. Немерко А. Дитяче хорове мистецтво як соціокультурне явище. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Вип. 20. Львів, 2019. С. 88–96.
33. Павенський В. Хорові твори для дітей. Із репертуару хору «Соломія» / упоряд. А. Славич. Дрогобич : Посвіт, 2007. 96 с.
34. Рицар-Кіс Г. Вокально-хорові твори. Львів : Євросвіт, 2006. 44 с.
35. Співає «Ліра» : збірник хорових творів / упоряд. О. Мельничук. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 160 с.
36. Співає студентський жіночий хор «Журавлина пісня» / упоряд. М. Ковбасюк. Дрогобич, 2000. 80 с.
37. Степурко В. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2020. 140 с.
38. Ферендович М. Проблеми репертуару українських співочих товариств Львова періоду 1900–1939 років. *Родина Колессів – спадкоємність науково-мистецьких традицій (з нагоди 140-річчя від дня народження академіка Філарета Колесси)* : збірник наукових праць та матеріалів. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013. С. 665–672. (Серія «Українська філологія: школи, постаті, проблеми». Вип. 13).
39. Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури XIX–XXI століть : монографія / наук. ред. Т. Дубровний. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 196 с.
40. Чучман В. Ліричні та жартівливі пісні в обробці для дитячо-юнацького хору. З репертуару вокальної групи «Чорнобривці» Львівського мистецького центру «Веселі черевички» : навчально-методичний посібник. Львів : Растр-7, 2021. 124 с.

Інтернет-ресурси:

41. Бенч О. Хорова методика Павла Муравського. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.*

	2014. № 4. С. 12–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chasopys_2014_4_4 42. Всеукраїнське хорове товариство ЛЕОНТОВИЧА. URL: https://choircommunity.com.ua/ 43. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/ 44. Нотна бібліотека «Дударика». URL: http://library.dudaryk.ua/ 45. Ukrainian Scores – електронна бібліотека нот українських композиторів. URL: https://ukrainianlive.org/ 46. Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/reg_education-results.pdf 47. Положення про організацію освітнього процесу ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu_Nova-redaktsiia_2024.pdf 48. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/reg_practice.pdf
Обсяг курсу	Загальна кількість – 90 годин. З них: практична робота з хором – 55 год; самостійна робота (оформлення документації, опрацювання репертуару, презентація індивідуального завдання, складання звіту) – 35 год.
Очікувані результати навчання	**Після завершення цього курсу студенти будуть** знати: • практичні методи вивчення і засвоєння хорової партитури; • теоретичні і практичні аспекти організаційної та творчої роботи з дитячим хоровим колективом; вміти: • застосовувати методи вокально-хорової роботи з урахуванням вікових особливостей дитячих голосів; • демонструвати артистизм і виконавську культуру в часі практичної роботи. • оперувати термінологією вокально-хорового мистецтва; В результаті успішного проходження навчальної практики в дитячому хорі студент набуде **загальні компетентності**: **ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК4.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

	ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК6.** Навички міжособистісної взаємодії. **ЗК7.** Здатність бути критичним і самокритичним. **ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК11.** Здатність оперувати професійною термінологією. **ЗК12.**Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. **ЗК13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. **ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. та спеціальні **фахові компетентності**: **ФК1.** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. **ФК2.** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. **ФК3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. **ФК4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. **ФК5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. **ФК6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. **ФК8.** Здатність здійснювати диригентську діяльність. **ФК9.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. **ФК10.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій. **ФК11.** Здатність оперувати професійною термінологією. **ФК12.**Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. **ФК13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. **ФК14.** Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій. **ФК16.** Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури. **ФК17.** Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. **ФК18.** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві та музичній педагогіці.

	ФК19. Здатність здійснювати хормейстерську діяльність в різних за виконавською приналежністю та формою роботи хорових колективах. **Програмні результати навчання (ПРН):** **ПРН1.** Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності. **ПРН2.** Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів. **ПРН3.** Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. **ПРН4.** Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. **ПРН5.** Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію. **ПРН8.** Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських та педагогічних інтерпретацій. **ПРН10.** Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом. **ПРН12.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. **ПРН13.** Вміти здійснювати педагогічну діяльність. **ПРН15.** Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва. **ПРН17.** Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох. **ПРН18.** Демонструвати на практиці роботу з хоровими колективами, різних за рівнем виконавських можливостей, репертуарного спрямування та специфікою виконавського складу.
Ключові слова	Дитячий хор, методика роботи з хором, хорова партитура, диригент, педагог.
Формат курсу	Очний.
	Проведення практичних робіт і консультацій.
Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік, який оформляється під час захисту звіту про проходження **навчальної практики в дитячому хорі**, що відбувається у формі усної доповіді з презентацією отриманих практичних результатів.
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі бакалаврського рівня потребують базових знань з циклу диригентсько-хорової, психолого-педагогічної та методичної підготовки, достатніх для сприйняття категоріального апарату навчальної практики в дитячому хорі.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час **навчальної практики в дитячому хорі** застосовуються словесні, практичні та інтелектуальні методи: бесіда, розповідь, пояснення, наочно-слуховий, аналітичний, компаративний, узагальнення.
Необхідне обладнання	Аудиторія з постійним доступом до інтернет-мережі, диригентський пульт, фортепіано, камертон, метроном, навчально-методична та нотна література.
Критерії оцінювання (окремо для кожного	Після завершення **навчальної практики в дитячому хорі** студенти повинні підготувати та представити щоденник студента-практиканта з

виду навчальної діяльності)	усіма необхідними записами та підписами, індивідуальне завдання; звіт про проходження практики. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 1. Відвідування практики та виконання завдань – 40 балів 2. Виконання індивідуального завдання – 25 балів 3. Звіт практики – 20 балів 4. Захист практики – 15 балів Підсумкова максимальна кількість балів 100. Будь які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до контрольного заміру знань (диференційованого заліку).	За результатами захисту з урахуванням відвідування практики, виконання індивідуального завдання, оформлення звіту, відповідей на питання членів комісії студентові виставляється сумарна кількість балів, яка записується на титульній сторінці звіту і підтверджується підписами двох членів комісії.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу «Навчальна практика в дитячому хорі»

Тиждень/ год. виконання	Тема, короткі тези	Форма занять	Література	Завдання	Термін виконання
1-й тиждень 20 год.	- Інструктаж із техніки безпеки та правил поведінки в установах проходження практики - Ознайомлення з необхідною документацією щодо проходження практики. - Ознайомлення з програмою практики, індивідуальним завданням, вимогами до написання звіту та формою звітності.	Інструктаж, консультація, самостійна робота		Взяти участь в інструктажі навчальної практики в дитячому хорі. Оформити необхідні документи. Обговорити завдання та очікувані результати практики. Ознайомитись з установою проходження практики. Опрацювання репертуару.	тиждень
1-й, 2-й тижні 55 год.	Розробка індивідуального завдання, підготовка щоденника	Консультація Самостійна робота		Робота з дитячим хоровим колективом. Усний аналіз хорових партитур. Ведення щоденника.	Упродовж практики
2-й тиждень 15 год.	Презентація індивідуального завдання. Підготовка і захист звіту. Обговорення результатів практики.	Самостійна робота		Презентувати виконання індивідуального завдання, а саме двох творів з репертуару хору. Підготувати та представити електронний звіт в MS Word та захистити практику.	тиждень